

Joggyakorlat.

Szerződésileg történő valorizálás illetékköteles-e? A pénzügyi jog néha igen jó kémipróbája a magánjognak. Az, hogy a valorizálás ugyanannak az értéknek más szóval való kifejezése vagy pedig „emelés²-e, magánjogilag *talán* közömbös vagyis ezen a teórián jogkövetkezmények nem fordulnak meg. Néha azonban a pénzügyi jog oly feladatot ad fel, amelynek megoldásánál a látszólagosan elméleti szörszálhasogatásnak problémáiról kiderül, hogy azok helyes megoldása gyakorlatilag is könnyebbséget jelent valamely eset eldöntésénél. A felek végrendeletileg kiszabott járadékot házalapon valorizálnak; a közigazgatási bíróság szerint szerint (9385/1924. P.) nincs ajándékozás, mert „a járadék értéke nem emelkedett, hanem a pénz leromlása következtében csak mennyisége lett nagyobb.“ (közli: Közig. és Pénzügyijogi Döntvénytár 1925. 6. sz.). Ellentétesen döntött a bíróság 501/1924. sz. alatt (közölve u. o. 22.). A felek perenkívüli egyezséggel felemelik az évekkal előbb kötött fakitermelési szerződésben megszabott ellenértéket. Alsó fokon kiszabnak adás-vételi és ezenfelül egyezségi illetéket (ill. dijj. 27. tét. bb.) *p*): a közigazgatási bíróság törli a vételi illetéket, de meghagyja az egyezségi illetéket. Hogy melyek azok az „egyességek“, amelyek más egycim hijján ezen az alapon illetékezendők meg, a díjjegyzék szövegéből nem derül ki; nem hiszem azonban, hogy a viszonyoknak a felektől független változása folytán beállott konzekvenciák deklarálása ez alá a tétel alá esne. *Vági.*

A részvénytőkének a tartalékalapból való felemelése akkor is részvénykibocsátási illeték alá esik, ha a tartalékalap felpénzből keletkezett és a tartalékolás csak átmeneti jellegű. (Közigazgatási Bíróság 12553/1924. P. sz.) A panaszos részvénytársaság panaszában az általa részvénykibocsátás és kicserélés után 44.500.000 K-ban befizetett illetékből 14.500.000 korona visszatérítését kéri azért, mert a 200.000 darab, egyenkint 1000 korona névértékű részvények egyenkint 2500 K névértékű részvényre akként történt felemelése után, hogy a 300.000.000 koronányi alaptőke-különbözet a tartalékalapból fedeztetett, külön illeték nem jár azért, mert a tartalékalap akként keletkezett, hogy az 1000 K névértékkel kibocsátott 100.000 drb 1000 K névértékű részvényre befizetett 600.000.000 koronának a névértéket meghaladó 500.000.000 koronányi része, tehát olyan összeg fordított a tartalékalapra, amely után a részvénykibocsátási illetéket egyidejűleg a 100.000 darab egyenkint 1000 K névértékű részvény kibocsátása után már megfizette s illetőleg, mert a 200.000 darab egyenkint 2500 K névértékű részvénynek 100.000 darab egyenkint 5000 K névértékű részvényre való összevonása, illetőleg kicserélése után külön illeték nem jár, mert az összevonás, illetőleg kicserélés befizetéssel egyidejűleg történt.

A panasz mindkét kifogás tekintetében alaptalan. Ugyanis az 1920. XXIV. t.-c. 14. §-ának 4. pontja szerint a részvénytőke akként való felemelése, hogy a társaság vagyonának egy részét számolják át az alaptőkére, kifejezetten és külön illeték alá esik. Ezen a rendelkezésen nem változtathat az a körülmény sem, hogy a tartalékalap részvénykibocsátás alkalmából szedett, tehát már részvénykibocsátási illeték alá vont felpénzből keletkezett s a tartalékolás csak átmeneti volt, amennyiben a tartalékolást nyomban, tehát panaszos szerint egyidejűleg követte a részvénytőkére való átszámolás. Nem változtathat pedig azért, mert ha